

## OLIMPIADA LINGWISTYKI MATEMATYCZNEJ 2014/15

### zawody II etapu (eliminacje okręgowe)

Na rozwiązanie wszystkich zadań przeznaczone jest 180 minut.

Rozwiązanie każdego zadania należy napisać na osobnej kartce, podpisując ją imieniem i nazwiskiem drukowanymi literami oraz wyraźnie opatrując numerem zadania.

Za rozwiązanie każdego zadania możesz zdobyć 25 pkt.

Zad. 1. Poniżej znajduje się dziesięć zdań w języku jukateckim\* i ich tłumaczenia podane w przypadkowej kolejności.

- |                    |  |
|--------------------|--|
| 1. A pàalen.       | A. Jestem ich starszym bratem.         |
| 2. A pàale'xo'b.   | B. Jesteś ich starszym bratem.         |
| 3. A ahawene'x.    | C. (On) jest jego starszym bratem.     |
| 4. In pàal.        | D. Jesteście ich starszymi siostrami.  |
| 5. In kiiko'b.     | E. (One) są moimi starszymi siostrami. |
| 6. U ahawech.      | F. Jestem waszym szefem.               |
| 7. U kiike'xo'b.   | G. Jesteś jego szefem.                 |
| 8. U suku'n.       | H. Jestem twoim dzieckiem.             |
| 9. U suku'necho'b. | I. (Ono) jest moim dzieckiem.          |
| 10. U suku'nenob.  | J. (One) są waszymi dziećmi.           |

1.1 (10 pkt) Dopasuj liczby do liter.

- 1.2 (7 pkt) Przetłumacz na jukatecki:
- a) Jesteś moim dzieckiem.
  - b) (One) są ich starszymi siostrami.

1.3 (8 pkt) Jakie funkcje pełnią cząstki *-e'x* i *-o'b*?

---

\* Język z z majańskiej rodziny językowej. Posługuje się nim ok. 800 tysięcy mieszkańców Meksyku i Belize. (Językiem tym mówią również bohaterowie filmu *Apocalypse* w reż. Mela Gibsona). Znak ` nad samogłoską (*à*, *i*) oznacza ton, znak ' – zwarcie krtaniowe.

Zad. 2. Poniżej podano wyrażenia w języku witu<sup>1</sup> oraz ich tłumaczenia na język polski.

tamadia – ich ojciec

liukigu – moje łyzy

hagu beti – mój banan

kagu kedo – mój kamień

topomiu – wasza krew

haa hinihini – twoje mięso

hana paido – jej/jego kokos

kabee – twoja noga

rauna – jej/jego (= jakiejś rośliny) liście

memekidia – ich mocz

kaa ruma – twój dom

ngepegu – moja wątroba

kana malala – jej/jego wioska

kadia vaga – ich kanu

limagu – moja ręka

kamiu siot – wasza koszula

tamaa – twój ojciec

hamiu kano – wasze taro<sup>2</sup>

tuu – twoje dziecko

harana – jej/jego (= jakiejś rośliny) nasiona

2.1 (20 pkt) Wiedząc, że pień to *vuvu*, głowa – *baka*, głos – *ngingi*, nóż – *naip*, a słodki ziemniak – *patete*, przetłumacz na witu:

- a) jej/jego (= jakiegoś drzewa) pień,
- b) twoja głowa,
- c) mój głos,
- d) wasz nóż,
- e) ich słodki ziemniak.

2.2 (3 pkt) *Boro* to ‘świnia’. Co znaczą wyrażenia *hagu boro* i *kagu boro*?

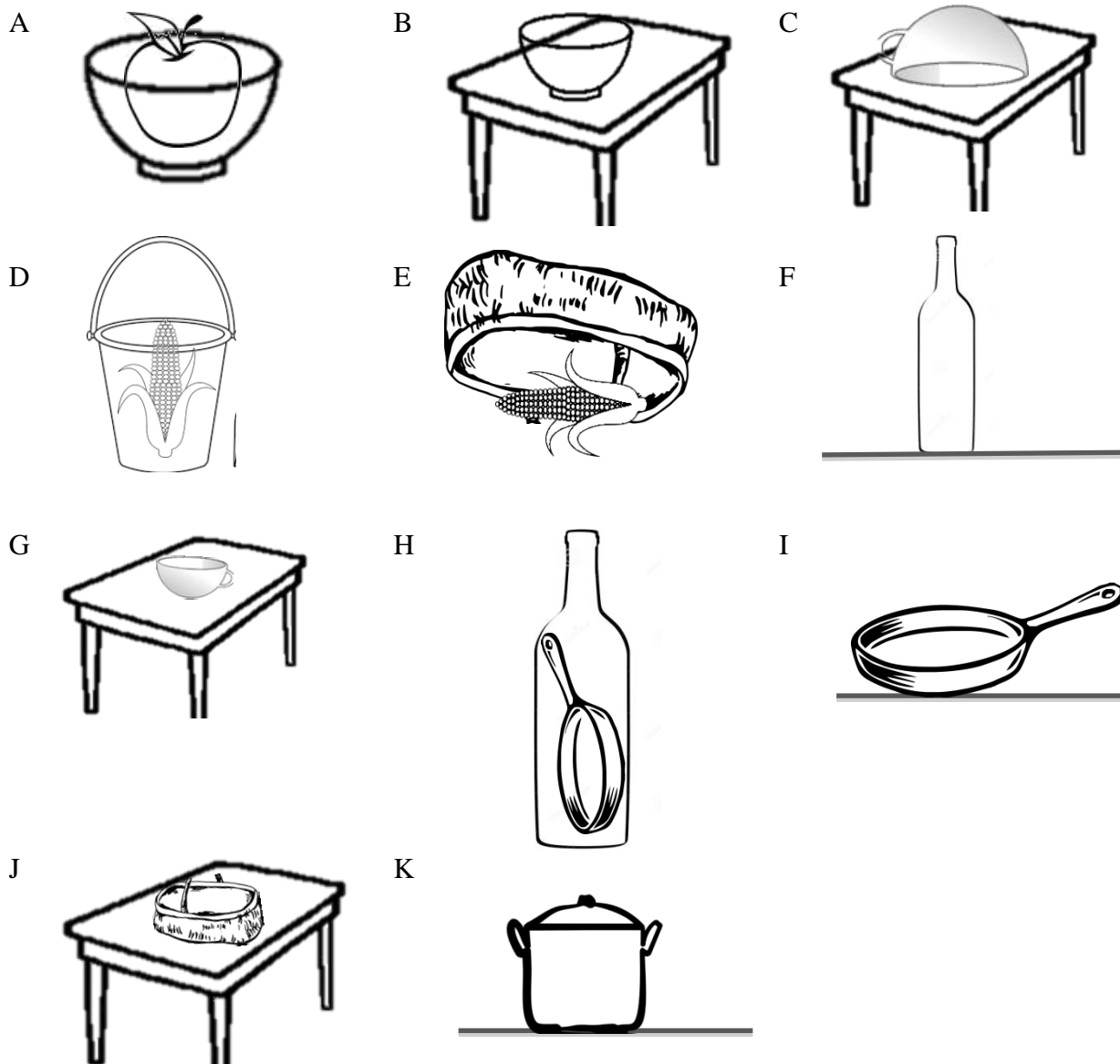
2.3 (2 pkt) *Lalavi* to ‘pióra (z ogona)’. Co oznaczają wyrażenia *lalavina* i *kana lalavi*?

---

<sup>1</sup> Język oceaniczny (austronezyjska rodzina językowa) używany w Papui-Nowej Gwinei, między innymi na wyspach Witu i Mudua. Mówi nim około 8000 osób.

<sup>2</sup> Jadalne bulwiaste kłącza, z których można wytwarzać mąkę.

Zad. 3. Oto 11 rysunków oraz relacje na nich przedstawione zapisane w języku tseltal\*.



- |                             |                               |
|-----------------------------|-------------------------------|
| 1. waxal ta balti ixim      | 7. pachal ta mexa ta ala baso |
| 2. nujul ta mexa baso       | 8. nujul ta moch ixim         |
| 3. pachal ta mexa bojch     | 9. lechel ta lum xaltene      |
| 4. waxal ta lum limete      | 10. waxal ta mexa moch        |
| 5. waxal ta limete xaltene  | 11. waxal ta lum pi'n         |
| 6. pachal ta bojch mantsana |                               |

3.1 (11 pkt) Dopasuj liczby do liter.

3.2 (6 pkt) Przetłumacz na polski zdania:

a) nujul ta lum moch; b) waxal ta mexa p'in; c) nujul ta bojch baso

3.3 (8 pkt) Wiedząc, że słoik to *k'ib*, zapisz w tseltal i uzasadnij:

a) Słoik stoi na ziemi. b) W słoiku jest kukurydza.

\* Język z majańskiej rodziny językowej, używany przez ok. 350 tys. osób w południowym Meksyku.

Zad. 4. Stworzony w XIX wieku przez François Sudre'a język solresol może być zapisywany zarówno za pomocą gestów jak i barw, nut czy słów (oddających brzmienie nut w solmizacji). Poniżej podano zapisane w solresolu w przypadkowej kolejności liczby 10, 12, 13, 16, 18, 22, 29, 32, 33, 56, 67.

A. (fafala resisi)

B. (fafami refafa)

C. (midodo)

D. (mimisol)

E. (fafami remimi)

F. (misisi)

G. (fafare remimi)

H. (fafasi mimido)

I. (misolsol)

J. (fafare mimifa)

K. (mimisi)

4.1 (11 pkt) Dopasuj liczby do liter.

4.2 (6 pkt) Zapisz cyframi arabskimi: a) mimila, b) fafare mimire, c) mifafa.

4.3 (8 pkt) Zapisz solresolową solmizacją liczby: 17, 44, 65.

# OLIMPIADA LINGWISTYKI MATEMATYCZNEJ 2014/15

## zawody II etapu (eliminacje okręgowe) – odpowiedzi i schemat oceniania

1.1. A10, B9, C8, D7, E5, F3, G6, H1, I4, J2 (po 1 pkt)

1.2.a) *In pàalech*. ('mój, dziecko – ty', po 1 pkt za każdy morfem)

1.2.b) *U kiiiko'bo'b.* / *U kiiiko'b.\** ('3.os., starsza siostra – 3.os. l.mn.', 1+1+2 pkt za kolejne morfemy)

Uwaga: w 1.2.a-b) odejmowano po 1 pkt za każdy morfem podany dodatkowo.

1.3. Oznaczają, że: 1) podmiot jest odpowiednio w 2./3.os. l.mn., 2) posiadacz w 2./3.os. (*a/u*) jest w liczbie mnogiej (po 2 pkt za wyjaśnienie każdego zastosowania).

\* - Ta forma występuje faktycznie w jukateckim – obowiązuje zasada, że dana częśćka może być użyta tylko raz, nawet jeśli reguły podane w odp. 1.3 nakazywałyby jej wystąpienie dwukrotne. (Nie można tego było jednak stwierdzić tylko na podstawie danych zadania).

2.1. a) *vuvuna*, b) *bakaa*, c) *ngingigu*, d) *kamii naip*, e) *hadia patete* (po 4 pkt; za prawidłowe użycie części *kamii* lub *hadia* po 2 pkt)

2.2. *kagu boro* = 'moja świnia' jako zwierzę, którego jestem właścicielem; *hagu boro* = 'moja świnia' jako mięso (3 pkt za prawidłowe objaśnienia obu wyrażen, 1 pkt za jedno)

2.3. *lalavina* to 'jej/jego (= jakiegoś ptaka) pióra z [jego] ogona', *kana lalavi* to 'jej/jego (jakiegoś posiadacza) pióra (z ogona jakiegoś ptaka)' (po 1 pkt)

3.1. A6, B3, C2, D1, E8, F4, G7, H5, I9, J10, K11 (po 1 pkt)

3.2. a) *Koszyk leży/stoi na ziemi do góry nogami*. b) *Na stole stoi garnek*. c) *Pod odwróconą (do góry nogami) miską stoi/leży filiżanka*. / *W misce stoi/leży odwrócona do góry nogami filiżanka*., ew. inne zdania opisujące położenie filiżanki i miski, w których jedna jest w drugiej i przynajmniej jedna jest do góry nogami. (po 2 pkt za każdy podpunkt)

3.3. a) *waxal ta lum k'ib*, b) *waxal ta k'ib ixim*

Szyk zdania: określenie sposobu zajmowania przestrzeni (*waxal* oznacza, że obiekt, którego istotną cechą jest wysokość, stoi) + *ta* + tło + obiekt, o którego jakiejś relacji przestrzennej względem tła jest mowa. (Za opis roli słowa *waxal* – 2 pkt, pozostałe elementy odpowiedzi – po 1 pkt).

(Słowa typu *waxal*, których jest w tsetal ok. 250, stanowią pewną klasę czasowników; *ta* jest właściwie jedynym przyimkiem przestrzennym, o bardzo ogólnym znaczeniu).

4.1. A56, B33, C13, D10, E32, F18, G22, H67, I16, J29, K12 (po 1 pkt)

4.2. a) 11, b) 28, c) 15 (po 2 pkt)

4.3. 17 = *milala*, 44 = *fafasol resolsol*, 65 = *fafasi relala* (2+3+3 pkt, przy liczebnikach dwuwyrazowych 1 pkt przyznawano za jedno prawidłowe słowo)